

Հաստատում եմ

Տնօրենի Ժ/Պ

Ս. Ավանեսյան

« _____ » _____ 2024թ.

ՕՐԱՑՈՒՑԱՅԻՆ-ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հասարակագիտություն

ԴԱՍԱՐԱՆ _____ 9

ԿԻՍԱՄՅԱԿ _____ I, II

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ _____ 2024-2025

ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ _____ 34

1

(տարեկան) (շաբաթական)

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հասարակագիտություն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Զանգակ

ՀԵՂԻՆԱԿ _____

Ս. Գյուլբուրդյան, Կ. Հարությունյան, Տ. Թովմասյան

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Ռուզաննա Խաչատրյան

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

մեթոդախորհրդի

նիստում: Արձանագրություն թիվ _____

Մեթոդախորհրդի նախագահ _____

(ստորագրություն)

Մերի Դանիելյան

(ազգանուն, անուն)

Ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ _____

(ստորագրություն)

Մերգեյ Ավանեսյան

(ազգանուն, անուն)

№	ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	ԳՐՔԻ ԷՋԸ	ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ			ԺԱՄԿԵՏԸ
					ԸՆԴ	ՏԵՄ	ԳՈՐ	
ԹԵՄԱ 1	Ժողովրդավարական հասարակություն: /7 ժամ/							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Ներկայացնել ժողովրդավարության հիմնարար արժեքները: Բացատրել ժողովրդավարություն և Սահմանադրություն հասկացությունները: Ներկայացնել ժողովրդավարության հիմնարար արժեքները և սկզբունքները: Բնութագրել իրավական պետությունը: Պարզաբանել օրենքների և այլ իրավական ակտերի դերը մարդու հիմնարար իրավունքների պահպանման գործում: Բացատրել խտրականություն և սեռային իրավահավասարություն հասկացությունները: Բացատրել ազատ և արդար ընտրությունների կարևորությունը իր և հասարակության համար: Ներկայացնել քաղաքական կուսակցությունների դերը որպես ժողովրդավարական հասարակության մեջ հասարակության տարբեր խմբերի շահերը ներկայացնող միջոց, ընտրական տեղամասեր և տեղամասային կենտրոններ ձևավորելու կարգը: Բացատրել ինչ է հանրային բարիքը: Ներկայացնել ՄԱԿ-ը որպես միջազգային կառույց: Մեկնաբանել կանոնադրությամբ հաստատված ՄԱԿ-ի նպատակները:</p>							
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	<p>Սահմանել ժողովրդավարություն և Սահմանադրություն հասկացությունները: Վերլուծել ժողովրդավարության առավելություններն ու դժվարությունները: Թվարկել իրավական պետությանը բնորոշ հատկանիշներ: Քննարկել ՀՀ-ն որպես իրավական պետություն: Տարբերակել խտրականության տեսակները: Ներկայացնել ազատ ընտրությունը քվեարկության միջոցով որոշումներ կայացնելու ձև: Վերլուծել ընտրություններին գիտակցված մասնակցության ազդեցությունը ժողովրդավարական հասարակության կայացման գործում: Տարբերակել քաղաքական կուսակցությունները և հասարակական կազմակերպությունները: Հիմնավորել ժողովրդավարական իշխանությունը որպես հանրային բարիքի ստեղծման երաշխավոր: Վերլուծել մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի, մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին եվրոպական կոնվենցիայի կամ միջազգային որևէ այլ փաստաթղթի բովանդակությունը մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով:</p>							
1	Սահմանադրություն և ժողովրդավարություն: Սահմանադրություն իրավունքների և ազատությունների երաշխավոր	Իմանա ժողովրդավարություն և սահմանադրություն հասկացությունները, ՀՀ Սահմանադրության մեջ մարդու իրավունքներին առնչվող հոդվածները:	Վերլուծում է ժողովրդավարության առավելությունները և դժվարությունները: Կարողանում է նկարագրել և համեմատել դասարանային կանոնների ընդունումը որպես ժողովրդավարական գործընթաց:	3-8	1	1		
2	Օրենքի և իրավունքի գերակայությունը	Ներկայացնել նախնադարի հին քարի դարի նախնադարյան մարդու զբաղմունքների, օգտագործած զենքերի և գործիքների մասին, հնագույն մարդու ծագման և բանական մարդու ձևավորման ժամանակաշրջանը:	Բացատրում է կենդանիների ընտելացման կարևորությունը, համեմատել հին քարի դարի տարբեր ժամանակաշրջանների գործիքները, բացատրել տոհմական համայնքներ հասկացությունը:	8-11	1	1		
3	Իրավահավասարություն. փոքրամասնության իրավունքներ, գենդերային իրավահավասարություն	Ներկայացնել օրենքների և այլ իրավական ակտերի դերը փոքրամասնության իրավունքների, գենդերային իրավահավասարության և մարդու այլ հիմնարար իրավունքների պահպանման գործում:	Որևէ օրենքի օրինակով դատադրություններ է անում օրենքների ընդունման և դրանց փաստացի կիրառման վերաբերյալ, վերլուծի օրենքի կիրառման արդյունավետությունը:	12-15	1	1		
4	Ընտրությունները և քաղաքական կուսակցությունների դերը ժողովրդավարության կառուցման գործում	Ներկայացնել քաղաքական կուսակցությունները որպես ժողովրդավարական հասարակության մեջ հանրության տարբեր խմբերի շահերը ներկայացնող միջոց: Կարողանա հիմնավորել սեփական տեսակետը	Վերլուծում է ընտրություններին գիտակցված մասնակցության ազդեցությունը ժողովրդավարական հասարակության կայացման գործում:	16-24	1	1		

5	Հանրային բարիք և անձի ինքնագիտակցություն: Կամավորության դերը ժողովրդավարական հասարակության մեջ	Հիմնավորի ժողովրդավարական իշխանությունը որպես հանրային բարիքի ստեղծման երաշխավոր: Դատողություններ անի ժողովրդավարա- կան հասարակության մեջ կամավորա- կանության անհրաժեշտության վերաբերյալ :	Բացատրում է հանրային բարիքի ստեղծման մեջ անհատի ինքնա- գիտակցության և պատասխանատվության կարևորությունը: Կամավորական աշխատանքի (համայնքում, դպրոցում և այլն) օրինակներ բերի	25-31	1	1		
6	ՄԱԿ-ի և միջազգային մարդասիրական կառույցների դերը ժողովրդավարության պաշտպանության ու զարգացման գործում: Գործնական աշխատանք	ՄԱԿ-ի միջազգային կառույցների դերը:	Վերլուծում է Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի, Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին Եվրոպական կոնվենցիայի կամ միջազգային որևէ այլ փաստաթղթի բովանդակությունը մարդու իրավունքների պաշտ- պանության առումով	32-39	1	1		
7	Գործնական աշխատանք	Գործնական աշխատանքի միջոցով ստուգել անցած թեմաներից ձեռք բերած գիտելիքները:	Գնահատել աշակերտներին գործնական աշխատանքի միջոցով:		1		1	
ԹԵՄԱ 2		Հանրային քաղաքականություն. Հասկացությունը, մասնակիցները, գործընթացը: /4 ժամ/						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՈՍԱՍԿԸ		Բացատրել «հանրային քաղաքականություն հասկացությունը», ներկայացնել հանրային քաղաքականության մասնակիցներին, իշխանության դերը հանրային քաղաքականության ձևավորման մեջ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԿՑՈՒՆՔԸ		Ներկայացնել հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրների օրինակներ:						
8	Հանրային քաղաքականության հասկացությունը և մասնակիցները	Փաստարկված դատողություններ անի միջազգային մարդասիրական կառույցների գործունեության վերաբերյալ: Բացահայտի հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրներ, ուսումնասիրի որևէ հիմնախնդիր, առաջարկի այդ հիմնախնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ:	Գիտի հանրային քաղաքականություն հասկացությունը: Բերի օրինակներ	40-46	1	1		
9	Հանրային քաղաքականության գործընթացը և հիմնախնդիրները	Իմանա հանրային գործընթացի կառուցվածքը և ընթացքը	Ներկայացնում է հանրային քաղաքականության մասնակիցներին, այդ քաղաքակա- նության գործընթացում քաղաքացիների մասնակցության կարևորությունը:	47-50	1	1		
10	Հանրային քաղաքականության առաջարկ և գործողությունների պլան	Իմանա հանրային գործընթացի կառուցվածքը և ընթացքը, գործողության պլանը:	Մշակում և ներկայացնում է հանրային քաղաքականության իրականացման գործողությունների պլան:	51-57	1	1		
11	Հանրային քաղաքականության առաջարկ և գործողությունների պլան	Կազմի հանրային քաղաքականության առաջարկի և գործողության պլան:	Կարողանում է կազմել հանրային առաջարկի և գործողության պլան և կապ ստեղծի իր առօրյա կյանքի հետ:		1		1	
ԹԵՄԱ 3		Քաղաքացիություն: /4 ժամ/						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՈՍԱՍԿԸ		Ներկայացնել «քաղաքացիություն» հասկացությունը, բացատրել քաղաքացու, քաղաքացիություն և չունեցող անձանց իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԿՑՈՒՆՔԸ		Նկարագրել մասնակցությունն ու առաջնորդությունը, որպես քաղաքացիական դիրքորոշման բնութագրիչներ:						
12	Ակտիվ քաղաքացի	Ներկայացնի ակտիվ քաղաքացու հատկա-	Ներկայացնում է քաղաքացու	67-70	1	1		

		նիշներ:	պատասխանատու մասնակցության բնութագրիչներ և վերլուծում դրանք:						
13	Մասնակցություն և առաջնորդություն	Իմանա քաղաքացու առաջնորդության և մասնակից լինելու կարևորության մասին	Բացատրում է քաղաքացու դերն ու նշանակությունը հասարակության մեջ	71-77	1	1			
14	Քաղաքացու իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում	Իմանա քաղաքացիական հասարակություն հասկացությունը:	Կարողանում է ներկայացնել քաղաքացու պատասխանատու մասնակցության բնութագրիչներ և վերլուծի դրանք:	59-66	1	1			
15	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել առաջին կիսամյակի ընթացքում ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1	1			
ԹԵՄԱ 4		Քաղաքացիական հասարակություն: / 5 ժամ/							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊՍԱԿ		Բացատրել «քաղաքացիական հասարակություն» հասկացությունը, ներկայացնել քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները:							
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔԸ		Նկարագրել հասարակական կազմակերպությունների, միությունների և այլ կազմակերպությունների տեղն ու դերը քաղաքացիական հասարակության մեջ, օրինակներով ներկայացնել հասարակական կարծիքի և խոսքի, մտքի, խղճի ազատության կարևորությունը:							
16	Շահերի պաշտպանություն և բազմակարծություն	Ներկայացնի քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները (խոսքի ազատություն, բազմակարծություն, հասարակական կազմակերպություններ, միություններ և այլն):	Բացատրում է հասարակական կազմակերպությունների, միությունների և այլ կազմակերպությունների տեղն ու դերը քաղաքացիական հասարակության մեջ շահերի պաշտպանության, բազմազանության և բազմակարծության ապահովման առումով:	80-82	1	1			
17	Քաղաքացիական հասարակության կառույցներ (հասարակական կազմակերպություններ, միություններ և այլն)	Ներկայացնի քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները (խոսքի ազատություն, բազմակարծություն, հասարակական կազմակերպություններ, միություններ և այլն):	Բացատրում է հասարակական կազմակերպությունների, միությունների և այլ կազմակերպությունների տեղն ու դերը քաղաքացիական հասարակության մեջ շահերի պաշտպանության, բազմազանության և բազմակարծության ապահովման առումով:	78-80	1	1			
18	Զանգվածային լրատվության միջոցները և մարդու իրավունքները	Իմանա զանգվածային լրատվության միջոցներ հասկացությունը:	Հիմնավորում է տեղեկացվածության կարևորությունը քաղաքացիական հասարակության ձևավորման գործում	83-86	1	1			
19	Զանգվածային լրատվության միջոցները և մարդու իրավունքները	Ներկայացնի զանգվածային լրատվամիջոցների դերը քաղաքացիական հասարակության ձևավորման գործընթացում:	: Ներկայացնում է համայնքային հիմնախնդիրներն քաղաքացիական հասարակության հաստատությունների և զանգվածային լրատվության միջոցների միջոցով:		1	1			
20	Գործնական աշխատանք	Գործնական աշխատանքի միջոցով ստուգել անցած թեմաներից ձեռք բերած գիտելիքները:	Գնահատել աշակերտներին գործնական աշխատանքի միջոցով:		1		1		
ԹԵՄԱ 5		Քաղաքացիական հասարակության տնտեսական բաղադրիչը: /3 ժամ/							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊՍԱԿ		Բացատրել շուկայական տնտեսության մեջ արտադրողների և սպառողների փոխկապվածությունը, սպառողների պահանջարկի վրա ազդող գործոնները, պետության դերը ազատ շուկայական տնտեսության մեջ:							

ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔԸ		Ներկայացնել տնտեսության պետական կառավարման անհրաժեշտությունը:					
21	Շուկայական տնտեսությունը որպես ազատ ձեռնարկատիրությանը հենասյուն	Բացատրի շուկայական տնտեսության մեջ արտադրողների և սպառողների փոխկապվածությունը: Ներկայացնի շուկայական տնտեսությունը որպես ազատ ձեռնարկատիրության հենասյուն:	Կարողանում է օրինակներ բերել սպառողների իրավունքների խախտման, պետության կողմից հակամենաշնորհային քաղաքականության իրականացման վերաբերյալ: Մեկնաբանում է տնտեսության պետական կառավարման անհրաժեշտությունը:	88-91	1	1	
22	Մրցակցություն ապահովող մեխանիզմներ: Սպառողների շահերի պաշտպանություն	Նկարագրի սպառողների պահանջարկի վրա ազդող գործոնները, մրցակցությունն ապահովող մեխանիզմներ:	Վերլուծում է սպառողների պահանջարկի վրա ազդող գործոնները, մրցակցությունն ապահովող մեխանիզմներ:	92-95	1	1	
23	Պետության դերը տնտեսության մեջ: Պետության եկամտի աղբյուրները: Պետական բյուջե	Բացատրի պետության դերը ազատ շուկայական տնտեսության մեջ, պետության եկամտի աղբյուրները: Ուսումնասիրի ընտրված հանրային հիմնախնդրի լուծման համար նախատեսված պետական ֆինանսական միջոցները և եզրահանգումներ անի:	Գիտի հարկերի և պետական բյուջեի փոխկապվածությունը: Մեկնաբանում է անհատի տնտեսական անկախությունը որպես քաղաքացիական հասարակության կայացման պայման:	96-102	1	1	
ԹԵՄԱ 6		Մարդու և քաղաքացու հիմնարար իրավունքները և ազատությունները: /10 ժամ/					
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ունենալ գիտելիքներ իրավական և բարոյական նորմերի, բնական իրավունքների, մարդու քաղաքացիական և քաղաքական, մշակութային իրավունքների մասին: Ներկայացնել իրավունքների սահմանափակման հիմքերը					
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔԸ		Համեմատել բարոյական և իրավական նորմերը: Ներկայացնել օրինակներ մարդու քաղաքացիական իրավունքների ու ազատությունների վերաբերյալ: Մեկնաբանել մարդու տնտեսական, սոցիալական, մշակութային իրավունքների տեղը այլ հիմնարար իրավունքների ու ազատությունների շարքում: -Ուսումնասիրել երեխայի իրավունքների խախտման իրավիճակներ:					
24	Մարդու իրավունքները և բարոյական արժեքները	Իմանա մարդու իրավունքների բարոյական հիմքերը: Ներկայացնի մարդու իրավունքների սահմանափակման հիմքերը:	Հիմնավորում է մարդու իրավունքների բարոյական հիմքերը: Վերլուծում մարդու իրավունքների, բարոյականության և օրենքի կապը:	103-105	1	1	
25	Մարդու քաղաքացիական իրավունքներ և ազատություններ	Իմանա մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները: Թվարկի մարդու քաղաքական իրավունքներն ու ազատությունները:	Օրինակներով վերլուծում է մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները: Մեկնաբանում է մարդու անձնական և քաղաքական իրավունքների կապը:	106-108	1	1	
26	Քաղաքական իրավունքներ և ազատություններ: Քաղաքական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը և ժողովրդավարությունը:	Ներկայացնի մարդու քաղաքական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության խնդիրը:	Բացատրում մարդու քաղաքական իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության և ժողովրդավարական հասարակության կայացման փոխկապվածությունը:	110-118	1	1	
27	Մարդու և քաղաքացու տնտեսական և սոցիալական իրավունքները:	Իմանա մարդու տնտեսական իրավունքները: Ներկայացնի տնտեսական իրավունքների պաշտպանությունը որպես մարդու հոգևոր զարգացումը և մշակութային բազմազանությունը խթանող գործոն:	Մեկնաբանում է մարդու տնտեսական իրավունքի տեղը այլ հիմնարար իրավունքների ու ազատությունների շարքում:	120-128	1	1	
28	Օրենսդրական փաստաթղթի վերլուծություն	Հավաքագրի ՀՀ սահմանադրական փաստաթղթերից որոշակի	Գիտի ՀՀ սահմանադրական փաստաթղթերից որոշակի		1	1	

		տեղեկատվություն և պատրաստի պաստառ:	տեղեկատվություն և պատրաստել է պաստառ:					
29	Մարդու և քաղաքացու մշակութային իրավունքները: Մշակութային իրավունքները որպես մարդու հոգևոր զարգացման երաշխիք:	Իմանա մարդու սոցիալական, մշակութային իրավունքները: Ներկայացնի սոցիալական մշակութային իրավունքների պաշտպանությունը որպես մարդու հոգևոր զարգացումը և մշակութային բազմազանությունը խթանող գործոն	Մեկնաբանում է մարդու սոցիալական, մշակութային իրավունքների տեղը այլ հիմնարար իրավունքների ու ազատությունների շարքում:	128-131	1	1		
30	Առանձին խմբերի անձանց իրավունքներ, երեխայի իրավունքներ, հաշմանդամների իրավունքներ:	Իմանա երեխայի իրավունքների մասին, հաշմանդամների իրավունքների մասին ՀՀ օրենքների հիմնական պահանջները:	Գիտի երեխայի իրավունքների և հաշմանդամների իրավունքների մասին միջազգային փաստաթղթերի հիմնական պահանջները:	132-141	1	1		
31	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել առաջին կիսամյակի ընթացքում ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	Թեմատիկ գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
32	Ամփոփում	Թեմայի 5-ի ամփոփում	Արտահայտում է սեփական կարծիքը, կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը, վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1	1		
33	Ամփոփում	Թեմայի 6-ի ամփոփում	Արտահայտում է սեփական կարծիքը, կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը, վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1	1		
34	Ամփոփիչ կրկնություն	Գիտելիքի ստուգում	Արտահայտում է սեփական կարծիքը, կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը, վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1	1		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					34	29	5	